

PENSUMLISTE

HØST 2014

**Masterprogram ved
Program for
lærerutdanning**

Master i fag- og yrkesdidaktikk

&

**Master i lærerprofesjon og
yrkesutøvelse**

INNHOLD¹

FELLESEMNER – FAG- OG YRKESDIDAKTIKK	3
EDU3110 Fag- og yrkesdidaktikk som forskningsfelt I	3
EDU3103 Fag- og yrkesdidaktikk som forskningsfelt III	4
STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK.....	7
EDU3080 Communicative Competence.....	7
EDU3081 Cultural Competence.....	8
EDU3082 Dramaturgisk kompetanse	10
STUDIERETNING NATURFAG	13
STUDIERETNING KUNSTFAG	14
EDU3070 Kunstfag, lek og barndomsforståelse	14
EDU3071 Flerstemhet og mangfold i estetisk praksis	15
EDU3082 Dramaturgisk kompetanse	16
STUDIERETNING SAMFUNNSFAG	20
EDU3042 Nøkkelbegreper for kritisk samfunnsforståelse	20
EDU3043 Modernitet og danning.....	21
EDU 3044 Demokrati og medborgerskap	21
EDU3055 Medier, politikk og politikk	23
STUDIERETNING YRKESFAG	25
EDU3216 Dokumentasjon av yrkesfaglig og yrkesdidaktisk arbeid.....	25
EDU3217 Yrkesdidaktisk utviklingsarbeid.....	25
LÆRERPROFESJON OG YRKESUTØVELSE	27
LPY3000 Kvalitativ metode og FoU-arbeid	27
LPY3001 Kvantitativ metode	27
LPY 3002 Allmenn didaktikk	27
LPY3003 Læring og sosialisering.....	28

¹ med forbehold om enkelte endringer. Det mangler pensumliste på enkelte emner, disse oppgis på it's Learning. Pdf av pensumlisten ligger på www.ntnu.no/studier/mfagd

FELLESEMNER - FAG- OG YRKESDIDAKTIKK

EDU3110 Fag- og yrkesdidaktikk som forskningsfelt I

Bøger (købes i Akademika)

Grunnbøker

- Repstad, Pål: Mellom nærhet og distanse (4. rev. utg.). Oslo: Universitetsforlaget 2009 (158 s.).
- Thurén, Torsten: Vitenskapsteori for nybegynnere (2. utg). Oslo: Gyldendal akademisk 2009 (204 s.).

Utdrag

- Johannesen, Asbjørn, Per Arne Tufte og Line Kristoffersen: Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode (4 utg.). Oslo: Abstrakt forlag 2006, kap. 1-2 (26 s). NB! Hele boken vil være pensum på EDU3111, våren 2014.

Kompendium (købes i Akademika)

Amadou, Christine: "Universitetenes historie" i Seglen, Eli (red.); Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 17-41 (24 s).

Collin, Finn: «Indledning», i Konstruktivisme. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2003, s. 11-33 (22 s.).

Carson, Nina (2007). Erfaringer og refleksjoner ved bruk av gruppeintervju i kvalitativ forskning. Norsk pedagogisk tidsskrift vol. 91, nr. 3, 220-231. (11 sider)

Enebakk, Vidar: "Science wars og De to kulturer", i Meyer, Siri og Sissel Myklebust (red.); Kunnskapsmakt. Oslo: Gyldendal akademisk 2002, s. 73-98 (25 s).

Flyvbjerg, Bent: "Progressiv phronesis. Anvendt etik som alternativ til det epistemiske videnskabsideal", i Flyvbjerg, Bent; Rationalitet og magt, bind 1: Det konkretes videnskab. Aarhus: Akademisk Forlag 2000 (1991), s. 69-89 (20 s).

Kjørup, Søren: "Videnskabens køn", i Menneskevidenskaberne. Problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 1996, s. 121-143 (22 s).

Kragh, Helge: «Hvad er videnskab?», i Fink, Hans, Peter C. Kjærgaard, Helge Kragh og Jens Erik Kristensen: Universitet og videnskab. Universitetets idéhistorie, videnskabsteori og etik. København: Hans Reitzels forlag 2003, s. 145-192 (48 s).

Nielsen, Frede V.: "Fagdidaktikkens kernefaglighed", i Schnack, Karsten (red.); Didaktik på kryds og tværs. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 25-45 (20 s).

Nordenstam, Tore: "Humanioras inntog i vitenskapens verden" i Seglen, Eli (red.); Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 42-73 (31 s).

Nordkvelle, Yngve: Didaktikk på norsk - Om didaktikken i pedagogikkens skygge fra europeisk renessanse til i dag. Forskningsrapport (Høgskolen i Lillehammer) nr. 102/2003 (42 s).

Nielsen, Kurt Aagaard: "Aktionsforskningens videnskabsteori", i Fuglsang, Lars og Poul Bitsch Olsen (red.); Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne. På tværs af fagkulturer og paradigmer (2. utg). Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2004, s. 517-547 (30 s).

Schnack, Karsten: "Dannelsens indhold som didaktikkens emne", i Schnack, Karsten (red.); Didaktik på kryds og tværs. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 9-24 (15 s).

Sivesind, Kirsten (2002). Didaktikk og klasseromsforskning - av samme slag? Nordisk pedagogik nr. 4, 244-250. (6 sider)

Sjøberg, Svein: "Innledning: Skole, samfunn og fag", i Sjøberg, Svein (red.); Fagdebatikk: Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag. Oslo: Gyldendal Akademisk 2001, s. 11-48 (38 s).

Solli, Susanna M.: "Samfunnsvitenskapenes historie og vitenskapsteori" i Seglen, Eli (red.); Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001. S. 74-95 (21 s).

EDU3103 Fag- og yrkesdidaktikk som forskningsfelt III

Bøker

Ringdal, Kristen. (2013). *Enhet og mangfold: samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. 3. utgave. Bergen: Fagbokforl. Kap 4,9,11,12,13,14,15,16,17 (209s.)

Wideberg, K. (2001): *Historien om et kvalitatittiv forskningsprosjekt*. Oslo: Universitetsforlaget. (206s)

Artikler (finnes lenket på nett):

Alise, M., & Teddlie, C. (2010). A Continuation of the Paradigm Wars? Prevalence Rates of Methodological Approaches Across the Social/Behavioral Sciences. *Journal of Mixed Methods Research*, 4(2), 103-126. (24s.)

Almås, A. G., & Krumsvik, R. (2008). Teaching in Technology-Rich Classrooms: is there a gap between teachers' intentions and ICT practices? *Research in Comparative and International Education*, 3(2), 103-121. doi:10.2304/rcie.2008.3.2.103 (19s.)

Ametller, J., Leach, J., & Scott, P. (2007). Using perspectives on subject learning to inform the design of subject teaching: an example from science education. *Curriculum Journal*, 18(4), 479-492. doi:10.1080/09585170701687928 (14s.)

Beard, K. S., Hoy, W. K., & Woolfolk Hoy, A. (2010). Academic optimism of individual teachers: Confirming a new construct. *Teaching and Teacher Education*, 26(5), 1136-1144. doi:10.1016/j.tate.2010.02.003 1136 1144 (9s.)

Bungum, B. (2009). *Teknologi og forskningsslære i videregående skole: Hvem er lærerne og hvordan former de faget?* Acta Didactica Norge [Online] 3:1, 1-14. Tilgjengelig: <http://adno.no/index.php/adno/article/view/65> 1 -14 (14s.)

Duncum, P. (2011). Changing Art Education Toward Visual Culture: Theory and Practice. *Journal of Artistic & Creative Education*, 5(2), 34–50. (17s.)

Gundem, B. (2008). *Didaktikk – fagdidaktikk, anstrengte eller fruktbare forhold?* Acta Didactica Norge[Online] 2:1, 1-14. Tilgjengelig: <http://adno.no/index.php/adno/article/view/46/81> 1- 14 (14 s.)

Hellekjær, G. O. (2012). Fra Reform 94 til Kunnskapsløftet: en sammenligning av leseferdigheter på engelsk blant avgangselever i den videregående skolen i 2002 og 2011. I T. N. Hopfenbeck, M. Kjærnsli, & R. V. Olsen (Red.), *Kvalitet i norsk skole. Internasjonale og nasjonale undersøkelser av læringsutbytte og undervisning* (s. 153–171). Oslo: Universitetsforlaget. (19s.)

Hiim, H. (2012). Relevant praksisbasert yrkesutdanning. I B. Aamotsbakken (Red.), *Ledelse og profesjonsutøvelse i barnehage og skole* (s. 123–137). Oslo: Universitetsforlaget. (15s.)

Holmøy, R. E. (2012). Yrkesdidaktikk og profesjonsutdanning. *Tidsskrift for universitets- og høgskolepedagogikk*, 35(1), 96–101. (6s)

Keith, N. (2010). Getting beyond anaemic love: from the pedagogy of cordial relations to a pedagogy for difference. *Journal of Curriculum Studies*, 42(4), 539-572. doi:10.1080/00220270903296518 (34 s.)

Kjølsrød, L. (2012). Om å følge vinden dit den blåser. Et problemdrevet design tar form. I D. Album, M. Nordli Hansen, & K. Widerberg (Red.), *Metodene våre. Eksempler fra samfunnsvitenskapelig forskning* (s. 271 –285). Oslo: (15 s.)

Krumsvik, R. (2012). Feedback Clickers in Plenary Lectures: A New Tool for Formative Assessment? I L. Rowan & C. Bigum (Red.), Transformative Approaches to New Technologies and Student Diversity in Futures Oriented Classrooms (s. 191–216). Springer Netherlands. Hentet fra <http://www.springerlink.com/content/p735gg0nk817m836/abstract/> (26 s.)

Lasry, N., Mazur, E., & Watkins, J. (2008). Peer instruction: From Harvard to the two-year college. *American Journal of Physics*, 76(11), 1066-1069. doi:10.1119/1.2978182 (4s.)

Lauglo, J. (2011). Political socialization in the family and young people's educational achievement and ambition. *British Journal of Sociology of Education*, 32(1), 53–74. doi:10.1080/01425692.2011.527722 (22s.)

Monsen, L. (2012). Elevundersøkelsen i Hedmark 2008. Hva kan den fortelle oss om den lokale skolekulturen? I T. N. Hopfenbeck, M. Kjærnsli, & R. V. Olsen (Red.), *Kvalitet i norsk skole. Internasjonale og nasjonale undersøkelser av læringsutbytte og undervisning* (s. 110–122). Oslo: Universitetsforlaget. (13s.)

Pearson, P. D., Moje, E., & Greenleaf, C. (2010). Literacy and Science: Each in the Service of the Other. *Science*, 328(5977), 459-463. doi:10.1126/science.1182595 (4s.)

Postholm, M. B., & Rokkones, K. (2012). *Videreutdanning i RM og TIP: Læreres læring. Læreres læring og ledelse av profesjonsutvikling* (s. 99–118). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (20s)

Sjøberg, S. (2012). Naturfagdidaktisk forskning i naturfag, et tilbakeblikk. I T. N. Hopfenbeck, M. Kjærnsli, & R. V. Olsen (Red.), *Kvalitet i norsk skole. Internasjonale og nasjonale undersøkelser av læringsutbytte og undervisning* (s. 266–275). (9 s.)

Solhaug, T. (2009) Two Configurations For Accessing Classroom Computers. *Journal of Computer Assisted Learning* (2009), 25, 411–422 doi: 10.1111/j.1365-2729.2009.00318.x 411- 422 (12s)

Solhaug, T. (2012). Internasjonale trender innen samfunnsfagdidaktikk – og en norsk forskningsagenda. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 96(3), 198–209. (12s.)

Truscott, D. M., Swars, S., Smith, S., Thornton-Reid, F., Zhao, Y., Dooley, C., Williams, B., mfl. (2009). A cross-disciplinary examination of the prevalence of mixed methods in educational research: 1995–2005. *International Journal of Social Research Methodology*, 13(4), 317-328. doi: 10.1080/13645570903097950 (12 s.)

STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK

EDU3080 Communicative Competence

Reading list

Books

Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Language: Learning, Teaching, Assessment.* http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf

Hasselgreen, A.; Drew, I. & Sørheim, B. (2012). *The Young Language Learner. Research-based Insights into Teaching and Learning.* Bergen: Fagbokforlaget. (Utvalgte artikler)

Lightbown, P.M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned.* Oxford : Oxford University Press.

Nation, I.S.P. (2008). *Teaching Vocabulary. Strategies and Techniques.* Heinle: Cengage Learning.

Thornbury, S. (1999). *How to Teach Grammar.* Harlow: Longman.

Articles and book chapters

Available at course start

A selection of self-chosen articles

Recommended literature

Brumfit, C., & Mitchell, R. (1990). *Research in the language classroom.* London: MacMillan.

Cook, G. (2000). *Language play, language learning.* Oxford: Oxford University Press.

Cook, G. (2010). *Translation in Language Teaching.* Oxford: Oxford University

Press.Cook, V. (2008). *Second Language Learning and Language Teaching* (Fourth edition). London: Arnold.

Larsen-Freeman, D. & M. Anderson (2011). *Techniques & Principles in Language Teaching.* Oxford University Press

McCarthy, M. (1991). *Discourse Analysis for Language Teachers.* Cambridge, Language Teaching Laboratory.

Mitchell, R. & Myles, F. (2004). *Second language learning theories.* 2. utgave. London: Hodder Arnold.

Nation, I.S.P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language.* Cambridge Applied Linguistics.

- Neuner, Gerhard & Hunfeld, Hans (1993). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts*. Eine Einführung. Berlin: Langenscheidt.
- Nunan, D. (2004). *Task-based Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press
- Savignon, S. J. (1983). *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice*. Addison Wesley Publishing Company.
- Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Thornbury, S. (2002). *How to Teach Vocabulary*. Harlow: Pearson.
- Thornbury, S. & Slade, D. (2006). *Conversation: From Description to Pedagogy*. Cambridge Language Teaching Library.
- Thornbury, S. (1999). *How to teach grammar*. Harlow: Longman.
- Tornberg, U. (2005). *Språkdidaktik*. Malmö: Gleerups.
- Van Lier, L. (1988). *The Classroom and the Language Learner: Ethnography and Second-Language Classroom Research*. London: Longman.

EDU3081 Cultural Competence

BØKER (utvalgte kapitler):

Byram, M. (2008). From Foreign Language Education to Education for Intercultural Citizenship: Essays and Reflections. Clevedon: Multilingual Matters ISBN 9781847690784

Byram, M., Gribkova, B. & Starkey, H. (2001) Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Strasbourg. Council of Europe.
http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/guide_dimintercult_en.pdf

Kramsch, Claire. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 9780194371872

ARTIKLER

(Oppdatert og fullstendig liste over online/ PDF-filer vil foreligge på It's Learning før studiestart)

Dypedahl, M. (2007). Interkulturell kompetanse og kravet til språklærerne. Fremmedspråksenteret. Nr 2/Juni 2007
http://www.hiof.no/neted/upload/attachment/site/group55/Fokus_online_2_2007.pdf

Fougère, M., Moulettes, A. The Construction of the Modern West and the Backward Rest: Studying the Discourse of Hofstede's Culture's Consequences.
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/36893/Fougre_Moulettes_Modern_West_Backward_Rest.pdf?sequence=2

Kaiser, Mark. (2022). New Approaches to Exploiting Film in the Foreign Language Classroom. L2 Journal, 3(2) <http://escholarship.org/uc/item/>

Kramsch, C. Culture in Foreign Language Teaching. Iranian Journal of Language Reaching Research http://www.urmia.ac.ir/ijltr/Lists/archive_p1/Attachments/25/04.pdf

Lund, Ragnhild (2008). Intercultural competence – an aim for the teaching of English in Norway? <http://www.adno.no/index.php/adno/article/view/58>

Utfyllende litteratur

Aambø, Reidun (2005). *Typisk norsk å være uhøflig? Innvandrere har ordet*. Oslo: Kulturbro Forlag

Bassnett, S. (1997). *Studying British Cultures*. London: Routledge.

Byram, M. & Grundy, P. (2003). Context and Culture in Language Teaching and Learning. Clevedon: Multilingual Matters.

Byram, M., Nichols, A. & Stevens, D. (2001). *Developing Intercultural Competence in Practice*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.

Bøhn, H. & Dypedahl, M. (2009). *Veien til interkulturell kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget.

Council of Europe (2001). *Common European Framework of Reference for Language Learning, Teaching and Assessment*. Cambridge. Lastet ned 22.06.09: http://www.coe.int/T/DG4/Linguistic/CADRE_EN.asp

Dervin, F. Cultural identity, representation, and Othering. In Jackson, J. (2012). *The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication*, London/New York:

Taylor and Francis Group (<http://users.utu.fi/freder/dervinhandbookcorrect.pdf>)

Dypedahl, M. How Can the Field of Intercultural Communication contribute to the Teaching of English? I *Språk og Språkundervisning*. 4/04

Fantini, A.E. (1997). *New Ways of Teaching Culture*. Maryland: Capitol Communications Systems.

Fennes, H. & Hapgood, K. (1997). *Intercultural Learning in the Classroom*. London: Cassell.

Fox, K. (2004). *Watching the English. The Hidden Rules of English Behaviour*. London. Hoddon & Stoughton.

Gagnestam, E. (2005). *Kultur i språkundervisning*. Lund: Studentlitteratur

Hellekjær, G. & Kvam, S. Engelsk er ikke nok: En foreløpig rapport om bruken av fremmedspråk i norsk næringsliv. Halden: Fremmedspråksenteret. Lastet ned 23.06.08 <http://www.hiof.no/neted/upload/attachment/site/group55/Fokusnr3.pdf>

Henderson, D.J. & May, J.P. (2005). *Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents*. Boston: Pearson

Kiel, A.C. (1993) *Continuity and Change: Aspects of Contemporary Norway*, Kristiansand: Universitetsforlaget

Kramsch, C. (2009). The multilingual subject: What foreign language learners say about their experience and why it matters. Oxford: Oxford University Press.

Lund, R. (2007). *Questions of Culture and Context in English Language Textbooks*. Dr. art. avhandling. Bergen: Universitetet i Bergen. Lastet ned 05.06.08:
<https://bora.uib.no/bitstream/1956/2421/1/Dr%20Avh%20%20Ragnhild%20Lund.pdf>

Maagerø, E & Simonsen, B. (2008) *Norway: Society and Culture*. Kristiansand: Portal Books

Paxman, J. (1998). *The English. A Portrait of a People*. London: Penguin.

Risager, K. (2007). *Language and Culture Pedagogy*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.

Stempleski, S. & Tomalin, B. (1993). *Cultural Awareness*. Oxford University Press.

Trebbi, T. Det andre fremmedspråket: fra elitefag til et fag for alle? I Børhaug, K., Fenner, A.B. & Aase, L. (2005). *Faggenes begrunnelser*. Oslo: Fagbokforlaget.

EDU3082 Dramaturgisk kompetanse

Bøker kjøpes på Akademika, Dragvoll.

1. Pensumbøker

a) Østern, A-L. (red.) (2014). Dramaturgi i didaktisk kontekst. Trondheim: Fagbokforlaget. ([hele boka, se leseliste om hva som leses nå](#))

b) Østern, A-L., Stavik-Karlsen, G. & Angelo, E. (red.). Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling. Oslo: Universitetsforlaget

Følgende artikler i bok b) hører til pensum ([se leseliste](#)):

Kap. 4. Det muntliges kunst

Kap. 5. Barns skaping av rom hos Olav H Hauge

Kap. 12. Den estetiske erkjennelse.

Kap. 13. Provokasjon for å koble elevene på

c) Østern, T.P. & Strømme, Al. (2014). Sanselig didaktisk design. SPACE ME. Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Følgende artikler i bok c) hører til pensum ([se leseliste](#)):

Art. 5. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever.

Art. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner

2. Kompendium = artikler som legges ut på itsl

Kompendiet kompletteres ved behov i løpet av studieåret. Artikler deles da ut av faglærer.

LESELISTE per samling/per kollokvierapport (3 totalt = arbeidskrav)

Samling 1 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 1)

Tema: ESTETISK TILNÆRMNING TIL LÆRING og DRAMATURGI SOM KOMPOSISJON AV UNDERVISNING

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 1. Østern, A-L. (2014). Dramaturgisk handlingsrepertoar – åpning, brytning, møter. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 2. Østern, A-L. (2014). Å tenke som en dramaturg i undervisningen. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap 3. Østern, A-L. (2014). Dramaturgiske modeller og samtidens utdanningskontekster. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 7. Øfsti, R. (2014). Etikk og estetikk som dramaturgisk dilemma og mulighet. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 12. Hohr, H. (2013). Den estetiske erkjennelse. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 219-233). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

Art. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Fra kompendiet:

Eik, L.T. (1999). Hva er storyline-metoden? I Liv Torunn Eik (Red.) *Storyline. Tverrfaglig tilnærming til aktiv læring*. Oslo: Tano Aschehoug.

**Samling 2 (litteratur som drøftes i kollokvierrapport 2):
LÆREREN-SOM-KROPP – lærerkroppen som dramaturgisk element**

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 4. Østern, T.P. & Engelsrud, G. (2014). Læreren-som-kropp. Kontakt, kommunikasjon og ledelse som lærer-kropp. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 8. Stavik-Karlsen, G. (2014). Konturer av sårbarhetens pedagogikk. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 4. Schøien, K.S. (2013). Det muntliges kunst. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 83-96). Oslo: Universitetsforlaget

Kap. 13. Karlsen, G. (2013). Provokasjon for å koble elevene på. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 234-260). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

Art. 5. Strømme, A. (2014). Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Fra kompendiet:

Svendler Nielsen, C. (2012). Krop, kinæstetisk empati og pædagogisk tone i undervisningsprosesser – skitse til en fænomenologisk didaktik. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (111-119). Værløse: Billesø & Baltzer.

Berg, M. & Thilo, T. (2012). At blive kastet for de sultne løver. Om at integrere det professionspersonlige I en uddannelseskontekst. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (142-152). Værløse: Billesø & Baltzer.

Samling 3 (litteratur som drøftes i kollokvierrapport 3):

ROMMET I UNDERVISNINGEN – rommet som dramaturgisk element

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 5. Øfsti, R. (2014). Undervisningas rom. Læreren som scenograf. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 6. Gjølme, G. Egil & Østern, A-L. (2014) Å forholde seg til virkeligheten i virkeligheten – uteskolens dramaturgi. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 5. Krogstad, A. (2013). *Barns skaping av rom hos Olav H Hauge*. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 99-111). Oslo: Universitetsforlaget

Fra kompendiet:

Ulleberg, H.P. (2010). Skolegården – et diskursivt rom. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.) *Verden satt ut av spill. Postmoderne pedagogiske perspektiver*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

STUDIERETNING NATURFAG

Pensum oppgis på it's Learning

STUDIERETNING KUNSTFAG

EDU3070 Kunstfag, lek og barndomsforståelse

Kunstfaglig forskning:

Rasmussen, B. (2012) Kunsten å forske med kunsten. Et blikk på kunnen ut fra praksis-teori-relasjonen. I: Gjærum, R. G., & Rasmussen, B. (2012). Forestilling, framføring, forskning: Metodologi i anvendt teaterforskning. Trondheim: Akademika forlag. 18 s.

Elkjær, L. (2006). Introduktion til praksisbaseret forskning i scenekunst. I Elkjær, L. (red.) Re.Searching: om praksisbasert forskning i scenekunst. København: Nordscen. 16 s.

Borgdorff, H. (2006). The debate on research in the arts (Vol. no. 02). Bergen: Kunsthøgskolen I Bergen. 27 s.

Hovik, L. (2012). Mamma Danser - teater for de minste som kunstnerisk forskning. InFormation - Nordic Journal of Art and Research, 1(2). 17 s.
<http://dx.doi.org/10.7577/information.v1i2.424>

Lek og barnomsforståelse:

Juncker, B. (2013). Børn & kultur i Norden. Nordiske forskningsperspektiver i dialog. Historien om et projekt.: Scandinavian Book A/S. (Kap. 1, 2, 4 og 5) 92 s.

Gjervan, E. K. (2013). Lekens dramaturgi - nye muligheter for barneteatret? Nordic Early Childhood Education Research Journal. Tidsskrift for nordisk barnehageforskning, 6(9), 1-13. 13 s.

Guss, F. G. (2013). Barns performative lekedialog. I: N. Winger, A. Greve & S. Mørreane (Red.), Ytringer; Om likeverd demokrati og relasjonsbygging i barnehagen: Fagbokforlaget. 11 s.

Hammer, A. (2007). Robert Schechners performanceteori. Norsk Shakespeare -og teatertidsskrift, 1 (pp. 19-23). 5 s.

Hovik, L. (2011c). Lek som musisk kommunikasjon. Peripeti, 15 (Kunstpædagogik). 14.s
<http://teaterfot.sircondesign.net/wp-content/uploads/2012/04/Artikkelen-3.-Lek-som-musisk-kommunikasjon.pdf>

Schechner, R. (2002). Play. I: Performance studies: an introduction. London: Routledge. (pp.79-109)30 s.

von Bonsdorff, P. (2009b). Gör barn konst? Sphinx 2008-2009. 21 s.

Supplerende litteratur kan hentes fra følgende:

Bøker:

Bakken, M., & Hommersand, S. B. (Red.). (2013). Barn, kunst og kultur. Oslo: Universitetsforlaget.

Banér, A. (Red.). (2007). Barns lek - makt och möjlighet. Stockholm: Stockholms Universitet.

Sagberg, S., & Steinsholt, K. (2003). Barnet: konstruksjoner av barn og barndom. Oslo: Universitetsforl.

Artikler:

Olsen, M. R., & Øksnes, M. (2013). Estetikk? Det er jo alt, egentlig! I: M. Bakken & S. B. Hommersand (Red.), Barn, kunst og kultur. Oslo: Universitetsforlaget. 12 s.

von Bonsdorff, P. (2009a). Aesthetics of Childhood - Phenomenology and beyond. Proceedings of the European Society for Aesthetics, 1.

Kaprow, A. (2007). Just Doing. I: H. Bial (Red.), The Performance studies reader . London: Routledge.

EDU3071 Flerstemhet og mangfold i estetisk praksis

Elektronisk kompendium*

- Jørgensen, Svein Halvard: "På merkelig vis..." i Steinsholt/ Sommero: *Improvisasjon*. Trondheim 2006 (s45 – 69) 24 s
- Nachmanovitch, Stephen (1990): *Free play-Improvisation in life and art*. New York. (s.17-49) 32 s
- Sawyer, R.K.(2003): *Group creativity*, New York (s.28-55) 27s.
- Bateson, Gregory (1987): "Metalogues" i *Steps to an Ecology of Mind*. Aronson. London (13-24, 37-43) 17 s
- Hovde, Sunniva: *Innvandring og musikkmarkt i Norge* – 15 s. i Dybo-Oversand: *Musikk, politikk og globalisering* (2013)
- Hovde, Sunniva: Global *Musicking*: Om innvandring og den farlige forskjelligheten. PhD. NTNU 2013 (81-105, 163-174, 248-267, 211-227) 65
- Lahdenperä, Pirjo; Interkulturell pedagogikk – hvad, hur och varför?
- Studentlitteratur 2004 (s11-31) ISBN 91-44-03669-8 20 s
- Engelsrud, Gunn; *Hva er kropp*. Universitetsforlaget 2006 (s. 9 - 35). 26 s
- Malkki, Lisa H.: Improvising theory 2007 24 s
- Thomas Hylland Eriksen: Innledning: I de enøydes land 2006 (s 9-24). 15 s

- Pieterse, Jan Nederveen: Globalization and Culture: Three Paradigms 2009 (s 43 – 64) 21 s
- Hansen, Hanna Horsberg: Fluktlinjer. PhD. kap 1 og 2.1 2010 (7- 68) 59 s
- Bjørck, Cecilia: Claiming space. PhD. 2011. (s 103-146) 43 s
- Musik medier och Mångkultur; Førendringar i svenska musiklandskap 2000 (19- 41, 51-65) 22+14 s
- Pollock, Mika: Race Bending: ““Mixed” Youth Practicing Strategic Racialization in California” 2005. (43-63) 20 s

*vil bli lagt tilgjengelig på it's Learning.

Materiale som blir delt ut underveis i undervisningen.

Referanselitteratur/anbefalt litteratur (utvalg):

- Steinsholt/Sommero. *Improvisasjon*. Trondheim 2006.
- Engelsrud, Gunn; *Hva er kropp*. Universitetsforlaget 2006
- Maurice Merleau-Ponty: *Kroppens fenomenologi*. Oslo 1994
- Bohlman, Philip V.: *World Music. A very short introduction*
- Lahdenperä, Pirjo: *Interkulturell pedagogik i teori och praktikk*, 2004
- Small, Christopher; *Musicking*
- Horst, Christian (red.); *Interkulturell pædagogik*. Vejle 2006

EDU3082 Dramaturgisk kompetanse

Bøker kjøpes på Akademika, Dragvoll.

1. Pensumbøker

a) Østern, A-L. (red.) (2014). Dramaturgi i didaktisk kontekst. Trondheim: Fagbokforlaget. ([hele boka, se leseliste om hva som leses nå](#))

b) Østern, A-L., Stavik-Karlsen, G. & Angelo, E. (red.). Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling. Oslo: Universitetsforlaget

Følgende artikler i bok b) hører til pensum ([se leseliste](#)):

Kap. 4. Det muntliges kunst
 Kap. 5. Barns skaping av rom hos Olav H Hauge
 Kap. 12. Den estetiske erkjennelse.
 Kap. 13. Provokasjon for å koble elevene på

c) Østern, T.P. & Strømme, Al. (2014). Sanselig didaktisk design. SPACE ME. Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Følgende artikler i bok c) hører til pensum ([se leseliste](#)):

Art. 5. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever.

Art. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner

2. Kompendium = artikler som legges ut på itsl

Kompendiet kompletteres ved behov i løpet av studieåret. Artikler deles da ut av faglærer.

LESELISTE per samling/per kollokvierapport (3 totalt = arbeidskrav)

Samling 1 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 1)

Tema: ESTETISK TILNÆRMNING TIL LÆRING og DRAMATURGI SOM KOMPOSISJON AV UNDERVISNING

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 1. Østern, A-L. (2014). Dramaturgisk handlingsrepertoar – åpning, brytning, møter. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 2. Østern, A-L. (2014). Å tenke som en dramaturg i undervisningen. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap 3. Østern, A-L. (2014). Dramaturgiske modeller og samtidens utdanningskontekster. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 7. Øfsti, R. (2014). Etikk og estetikk som dramaturgisk dilemma og mulighet. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 12. Hohr, H. (2013). Den estetiske erkjennelse. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 219-233). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

Art. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Fra kompendiet:

Eik, L.T. (1999). Hva er storyline-metoden? I Liv Torunn Eik (Red.) *Storyline. Tverrfaglig tilnærming til aktiv læring*. Oslo: Tano Aschehoug.

**Samling 2 (litteratur som drøftes i kollokvierrapport 2):
LÆREREN-SOM-KROPP – lærerkroppen som dramaturgisk element**

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 4. Østern, T.P. & Engelsrud, G. (2014). Læreren-som-kropp. Kontakt, kommunikasjon og ledelse som lærer-kropp. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 8. Stavik-Karlsen, G. (2014). Konturer av sårbarhetens pedagogikk. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 4. Schøien, K.S. (2013). Det muntliges kunst. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 83-96). Oslo: Universitetsforlaget

Kap. 13. Karlsen, G. (2013). Provokasjon for å koble elevene på. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 234-260). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

Art. 5. Strømme, A. (2014). Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Fra kompendiet:

Svendler Nielsen, C. (2012). Krop, kinæstetisk empati og pædagogisk tone i undervisningsprocesser – skitse til en fænomenologisk didaktik. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (111-119). Værløse: Billesø & Baltzer.

Berg, M. & Thilo, T. (2012). At blive kastet for de sultne løver. Om at integrere det professionspersonlige I en uddannelseskontekst. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (142-152). Værløse: Billesø & Baltzer.

**Samling 3 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 3):
ROMMET I UNDERSKOLEN – rommet som dramaturgisk element**

Fra pensumbøker:

Fra a):

Kap. 5. Øfsti, R. (2014). Undervisningas rom. Læreren som scenograf. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Kap. 6. Gjølme, G. Egil & Østern, A-L. (2014) Å forholde seg til virkeligheten i virkeligheten – uteskolens dramaturgi. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. xx-xx). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

Kap. 5. Krogstad, A. (2013). *Barns skaping av rom hos Olav H Hauge*. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 99-111). Oslo: Universitetsforlaget

Fra kompendiet:

Ulleberg, H.P. (2010). Skolegården – et diskursivt rom. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.) *Verden satt ut av spill. Postmoderne pedagogiske perspektiver*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

STUDIERETNING SAMFUNNSFAG

EDU3042 Nøkkelbegreper for kritisk samfunnsforståelse

Anders Hassing: "Begrebshistorie. Om at didaktisere en teoretisk tilgang til historiefaget" i Peder Wiben (red.): Historiedidaktik , Columbus 2009

Reinhart Koselleck : Social History and Conceptual History. International Journal of Politics, Culture, and Society, Vol. 2, No. 3 (Spring, 1989), pp. 308-325
<http://www.history.pku.edu.cn/news/Article/uploadfiles/2008/2009-3/200936102730759.pdf>

Reinhart Koselleck: The Temporalisation of Concepts, Conference Paper
<http://www.jyu.fi/yhtfil/redescriptions/Yearbook%201997/Koselleck%201997.pdf>

Jan Ifversen: Begrepshistorie etter Koselleck, Slagmark 48/2007, s 81-1003
http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=11&ved=0CCkQFjAAOAo&url=http%3A%2F%2Fois.statsbiblioteket.dk%2Findex.php%2Fslagmark%2Farticle%2Fdownload%2F68%2F55&ei=miTQUenqO47ZsgabwICQAg&usg=AFQjCNFBE6jxESiA897SuNQ0zfqzoHLJ7g&sig2=Uy7iCBa4MKkl_dJcfmqkQ&bvm=bv.48572450,d.YmS

Helge Jordheim: Thinking in Convergences - Koselleck on language, history and time. Ideas in History Vol II, No 3/07, S 67-89
<http://www.uio.no/forskning/tverrfak/kultrans/aktuelt/arrangementer/2010/JordheimIdeasInHistory.PDF>

Hans Jaeger: Generations in History. Reflections on a controversial concept (Translation of paper: Generationen in der Geschichte. Überlegungen zu einer umstrittenen Konzeption. Geschichte und Gesellschaft 3 (1977), s 429-252
<http://www.history.ucsb.edu/faculty/marcuse/classes/201/articles/85JaegerGenInHistHISTTHEO.pdf>

Tilleggsresurser:

What is conceptual history, Hjemmeside «Concepta», med link-liste
http://www.concepta-net.org/conceptual_history
<http://www.concepta-net.org/links>

Anders Hassing: Introduksjon til begrepshistorie supplement til antologibidraget : "Begrebshistorie. Om at didaktisere en teoretisk tilgang til historiefaget" i Peder Wiben (red.): Historiedidaktik , Columbus 2009
<http://www.emu.dk/gym/fag/hi/inspiration/begrebshielev.pdf>

H. Lynn Erickson: Concept-based teaching and learning. IB position paper, 2012

http://occ.ibo.org/ibis/documents/general/g_0_iboxx_amo_1207_1_e.pdf

Harald Syse: begrepslæring – lage begrepsdomino med begreper knyttet til Holocaust
<http://www.hlsenteret.no/undervisning/materiell/pdf/Begrepsdomino/Begrepsdomino%20VGS.pdf>

EDU3043 Modernitet og danning

Foros, Per Bjørn (2003): *Tid for besinnelse. Om krisen i det moderne*. Oslo: Vidarforlaget (s. 23-207: 185 sider)

Foros, P.B. (2012): "Dannelsens dialektikk. Spenningen mellom det formale og det materiale" (2012), i Grude Eikseth m.fl. (Red.): *Utdanning mellom styring og danning: et nordisk panorama*. Oslo: Akademia (10 sider)

Foros, Per Bjørn og Vetlesen, Arne Johan (2012): *Angsten for oppdragelse. Et samfunnsetisk perspektiv på dannelse*. Oslo: Universitetsforlaget (250 sider)

Gustavsson, Bernt (1997): *Bildning i vår tid. Om bildningens möjligheter och villkor i det moderna samhället*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. Finnes også på dansk (1998): *Dannelse i vor tid*, Århus: Klim. (285 sider)

Fjeldstad, Dag og Mikkelsen, Rolf (2008): Samfunnsfaglig dannelse som demokratiforberedelse – konvensjon og kritikk. I Arneberg, P. og Briseid, L. G. (red.): *Fag og danning – mellom individ og fellesskap*. Bergen: VigmostadBjørke (15 sider)

EDU 3044 Demokrati og medborgerskap

Demokratiteori

(Solhaug & Børhaug, 2012) kap 2 210, (Cohen, 1971), 41 (Diamond & Morlino, 2005), 30, (Dewey, 1938), 15 (Habermas, 1995), 15, =300

Medborgerskap

(Isin & Turner, 2002), 10s, (Janoski & Gran, 2002), 33s, (Roche, 2002), 9s, (Linklater, 2002), 15 (Andersen, Clement, & Kristensen, 2011), 50, 20 = 120

Medborgerskap og pluralitet

(Kymlicka, 2003), 22s, (Midtbøen, 2009), 27s, (Linklater, 2002), 13, (Østerud, 1997), 15 = 77-500

Utdanning – demokrati og medborgerskap

(Banks, 2009b), 23, (Engen, 1994), 70, (Englund, 2006), 17(Greeno, Collins, & Resnick, 1996), 25(Biesta, Lawy, & Kelly, 2009), 20

(Osler, 2012a), 5 (Osler, 2012b), 10, (Bordieu, 1986), 17, (Banks, 2009a) 20, 187, (Børhaug & Christopersen, 2012), utvalgte kapittel, (Solhaug, 2013), 17,

Forskning

(Hahn, 2010), 16(Jennings, 2008) , 16

Litteratur

- Andersen, J., Clement, S. L., & Kristensen, N. N. (2011). *Kunder i politikken. På sporet av den forbrugeriske medborger*. Ålborg: Hovedland.
- Banks, J. A. (2009a). Diversity, group identity and citizenship education in a global age. In J. A. Banks (Ed.), *The Routledge International Companion to Multicultural Education* (pp. 303-323). London Routledge.
- Banks, J. A. (2009b). Multicultural education Dimentions and paradigms In J. A. Banks (Ed.), *The Routledge international Companion to Multicultural Education* (pp. 9-32). London: Routledge.
- Biesta, G. J. J., Lawy, R., & Kelly, N. (2009). Understanding young people's citizenship learning in everyday life. *Education Citizenship and Social Justice*, 4(5), 5-24.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In A. H. Halsey, H. Lauder, P. Brown & A. S. Wells (Eds.), *Education Culture Economy Society* (pp. 241-258). London: Oxford University Press.
- Børhaug, K., & Christopersen, J. (2012). *Autoriserte samfunnsbilete Kritisk tenkning i samfunnskunnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Cohen, C. (1971). *Democracy*: University of Georgia Press Athens.
- Dewey, J. (1938). *Democracy and Education. An Introduction to the Philosophy of Education*. New York: The Macmillan Company.
- Diamond, L., & Morlino, L. (2005). Introduction. In L. Diamond & L. Morlino (Eds.), *Assessing the Quality of Democracy* (pp. iX-XLiii). Baltimore Maryland: The John Hopkins University press.
- Engen, T. O. (1994). Integrerende sosialisering i majoritetens skole. In T. O. Engen, A.-M. Hauge, I. Morken, E. Ryen & G. Standnes (Eds.), *Like Muligheter Migrasjonspedagogikk i videregående skole*. Oslo: ad Notam Gyldendal.
- Englund, T. (2006). Deliberative communication: a pragmatist proposal. *Journal of Curriculum Studies*, 38(5), 503-520.
- Greeno, J. G., Collins, A. M., & Resnick, L. B. (1996). Cognition and Learning. In D. C. Berliner & R. C. Calfee (Eds.), *Handbook of Educational Psychology* (pp. 15-41). New York: McMillan Library Reference.
- Habermas, J. (1995). Tre normative demokratimodeller: om begrepet deliberativ politikk. In E. O. Eriksen (Ed.), *Deliberativ Politikk. Demokrati i teori og praksis*. (pp. 30-46). Oslo: Tano.
- Hahn, C. L. (2010). Comparative Civic Education Research: What we Know and What We Need to Know. *Citizenship Teaching And Learning*, 6(1), 5-23.
- Isin, E. F., & Turner, B. S. (2002). Citizenship Studies: An Introduction. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 1-10). London: Sage.
- Janoski, T., & Gran, B. (2002). Political Citizenship: Foundations of Rights. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies*. (pp. 13-52). London: Sage.

- Jennings, M. K. (2008). Political Socialization. In R. J. Dalton & H.-D. Klingemann (Eds.), *The Oxford handbook of Political Behavior* (pp. 29-45). Oxford: Oxford University Press.
- Kymlicka, W. (2003). Multicultural States and Intercultural Citizens. *Theory and Research in Social Education*, 1(2), 147-169.
- Linklater, A. (2002). Cosmopolitan Citizenship. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 317-330). London Sage publishers.
- Midtbøen, A. H. (2009). Statsborgerrettslig revisjon og integrasjonspolitisk variasjon i de skandinaviske landene. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 50(4), 523-550.
- Osler, A. (2012a). Citizenship Education in Europe. In J. A. Banks (Ed.), *Encyclopedia of Diversity in Education* (Vol. 1, pp. 375-378). London and Los Angeles.
- Osler, A. (2012b). Education for Citizenship and Diversity. In J. A. Banks (Ed.), *Encyclopedia of Diversity in Education* (Vol. 1, pp. 353-361). London and Los Angeles CA: Sage.
- Roche, M. (2002). Social Citizenship. Grounds of Social Change. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 69-86). London: Sage.
- Solhaug, T. (2013). Dilemmas in citizenship education. *Nordidactica*(1), 180-200.
- Solhaug, T., & Børhaug, K. (2012). *Skolen i demokratiet Demokratiet i skolen*. Oslo Universitetsforlaget
- Østerud, Ø. (1997). *Hva er nasjonalisme?* Oslo: Universitetsforlaget.

EDU3055 Medier, politikk og politikk

Hauge, T. E. 1942-, & Lund, A. 1951-. (2012). <i>Små skritt eller store sprang?: om digitale tilstander i skolen</i> . [Oslo]: Cappelen Damm akademisk.	304
Hole, G. O., Munkvold, R. 1972-, Fjeldavli, A., & Hjertø, G. (2008). <i>Nettbasert undervisning</i> . Kristiansand: Høyskoleforl.	130
Krumsvik, R. J. (2011). <i>Den digitale lærar: digital kompetanse i praksis</i> . Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon.	80
Fuchs, C., Hofkirchner, W., Schafranek, M., Raffl, C., Sandoval, M., & Bichler, R. (2010). Theoretical Foundations of the Web: Cognition, Communication, and Co-Operation. Towards an Understanding of Web 1.0, 2.0, 3.0. <i>Future Internet</i> , 2(1), 41-59. doi:10.3390/fi2010041	18
Brinda, T., Puhlmann, H., & Schulte, C. (2009). Bridging ICT and CS: educational standards for computer science in lower secondary education. <i>ACM SIGCSE Bulletin</i> , 41(3), 288-292.	4
Cohen, S., Li, C., Yang, J., & Yu, C. (2011). Computational Journalism: A Call to Arms to Database Researchers. I <i>CIDR</i> (Bd. 2011, s. 148–151). Hentet fra	4

<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.190.7178&rep=rep1&type=pdf>

- Doering, A., & Koseoglu, S. (2012). Technology Integration in K-12 Geography Education Using TPACK as a Theoretical Model. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2012, 2012*(1), 4133–4141. 8
- Dove, A. (20130325). Students' Perceptions of Learning in a Flipped Statistics Class. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2013, 2013*(1), 393–398. 5
- Erstad, O. (2011). Citizens Navigating in Literate Worlds: The Case of Digital Literacy. I M. Thomas (Red.), *Deconstructing digital natives: Young people, technologies and the new literacies* (s. 99–118 (18)). 18
- Fougner, Harald og Einar Ibenholt (2013) TLDR (Too Long; Didn't read): Gutter og det digitale tekstfeltet, I: Kåre Kverndokken (red.), Gutter og lesing. Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1432-7. Kapittel 10. s 201 - 214 13
- Giannakos, M. N., & Vlamos, P. (2013). Using webcasts in education: Evaluation of its effectiveness. *British Journal of Educational Technology, 44*(3), 432–441. doi:10.1111/j.1467-8535.2012.01309.x 9
- Giannakos, M. N., & Jaccheri, L. (2013). What motivates children to become creators of digital enriched artifacts? I *Proceedings of the 9th ACM Conference on Creativity & Cognition* (s. 104–113). New York, NY, USA: ACM. doi:10.1145/2466627.2466634 9
- Hammond, T. C., & Manfra, M. M. (2009). Giving, prompting, making: Aligning technology and pedagogy within TPACK for social studies instruction. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education, 9*(2), 160–185. 25
- Houston, M., & Lin, L. (2012). Humanizing the Classroom by Flipping the Homework versus Lecture Equation. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2012, 2012*(1), 1177–1182. 5
- Krumsvik, R. J. 1966-. (2013). Sammenhengen mellom IKT-bruk og læringsutbytte - KS. *Sammenhengen mellom IKT-bruk og læringsutbytte - KS*. Sammendrag, fra <http://ks.no/smil> 5
- Krumsvik, R. J. 1966-. (2007a). Elevar sin digitale kunnskapskonstruksjon (s. S. 174–193). Oslo: Universitetsforlaget 19
- Vesterdal, K. (2011). «Fange nr. 424: Josef Grabowski.» Historieformidling - fra teori til praksis. I C. 1968- Lenz & T. R. 1967- Nilssen (Red.), *Fortiden i nåtiden: nye veier i formidlingen av andre verdenskrigs historie* (s. 163–187 (14s)). Oslo: Universitetsforl. 14
- Selvvalgt pensum 80

STUDIERETNING YRKESFAG

EDU3216 Dokumentasjon av yrkesfaglig og yrkesdidaktisk arbeid

Bøker

- Dewey, J. (2005): Demokrati og uddannelse. Århus: Klim forlag. (370 s)
- Lave, J. & Wenger, E. (2010): *Situeret læring - og andre tekster*. København: Hans Reitzlers Forlag
- Wenger, E. (2006): *Praksis Fællesskaber*. København: Hans Rietzels forlag.(150 s)
- Røkenes, O. H & Hanssen, P.H. (2012): *Bære eller briste*. Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 5,6 og 7.
- Sennet, R. (2009): *Håndværkeren. Arbejdets kulturhistorie hand og ånd*. Hovedland forlag. (330 s)
- Ulleberg, I. (2004): *Kommunikasjon og veiledning*. Oslo: Universitetsforlaget. (150 s.)

Kompendium

- Dale, Erling Lars (2003): Etisk rasjonalitet i skolen som kulturinstitusjon. I Erling Lars Dale (red.) *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal forlag. s,199-230. (31s).
- Haug, P. og Bachmann, K. (2007): Grunnleggande element for forståing av tilpassa opplæring. Ei utdanningspolitisk og didaktisk ramme. S.15-38. I: Berg, G., Dalhaug , Nes, K. (red.), Artikkelsamling; *Kompetanse for tilpasset opplæring*. Oslo: Utbildningsdirektoratet. (23s.)
- Barnett, R (2009): Knowing and becoming in the higher education curriculum. *Studies in higher education* .Vol. 34. No.4, 429-440 (11 s.)
- Carr David; Is teaching a Skill? *Philosophy of Education yearbook* 1999.
- Dewey J. (2008): Å gjøre en erfaring; fra art as experience (1934). I Bale, K. og Bø-Rygg, A. (red.), *Estetisk teori – en antologi*. Oslo: Universitetsforlaget , s.196-213.
- Rolf, B., Ekstedt, E. og Barnett, R. (1993): *Kvalitet och kunskapsprosesser i högre utbildning*. Falun: Bokförlaget Nya Doxa. (kap. 7 og 8, 32 s.)
- NOU 2003:19: Makt og demokrati. Sluttrapport fra Makt og demokratiutredningen. Oslo: Statens forvaltningstjeneste.

EDU3217 Yrkesdidaktisk utviklingsarbeid

- Ehn, Billy & Lövgren, Orvar 2006: Kulturanalyse (170 s.)
- Gustavsson, B (2000): Introduktion & Teoretisk-vetenskaplig kunskap- episteme (100s). I Gustavsson B, *Kunskapsfilosofi. Tre kunskapsformer i historisk belysning*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Kompendium

- Barnett, R (2009): Knowing and becoming in the higher education curriculum. *Studies in higher education* .Vol. 34. No.4, 429-440 (11 s.)
- Carr, David; Is teaching a Skill? *Philosophy of Education yearbook* 1999.

- Dewey, J. (2008): Å gjøre en erfaring; fra art as experience (1934). I Bale, K. og Bø-Rygg, A. (red.), *Estetisk teori – en antologi*. Oslo: Universitetsforlaget, s.196-213.
- Klippe, E (2005): Konstruksjon av kjønn i intervju-situasjonen. I *Tidsskrift for Kjønnsforskning*, 4/05, (13 s.)
<http://kilden.forskningsradet.no/c17264/kvinneforskning/index.html?tid=35042>
- Rolf, B, Ekstedt, E. & Barnett, R. (1993): *Kvalitet och kunskapsprosesser i högre utbildning*. Falun: Bokförlaget Nya Doxa. (kap. 7 og 8, 32 s.)

Anbefalt litteratur

- Giddens, A. (1991): *Modernity and Selfidentity. Self and Society in the Late Modern Age*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd
- Meeriam,S.B (2011): *Fallstudien som forskningsmetod* .Lund, Studentlitteratur AB
- Nielsen, K. og Kvæle, S. (red.) (1999): *Mesterlære. Læring som sosial praksis*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS.
- Nordisk pedagogikk 2006, 26 (4) Tema: Profesjonalitet
- Polanyi, M. (2000): *Den tause dimensjonen*. Oslo: Spartacus Forlag as.

LÆRERPROFESJON OG YRKESUTØVELSE

LPY3000 Kvalitativ metode og FoU-arbeid

Postholm, M.B. (2010). *Kvalitativ metode. En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier.* 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget. (207 sider)

Postholm, M.B. & Moen, T. (2009). *Forsknings- og utviklingsarbeid i skolen. Metodebok for lærere, studenter og forskere.* Oslo: Universitetsforlaget. (102 sider)

Jørgensen, M.W., & Phillips, L. (2005). *Diskursanalyse som teori og metode.* Roskilde: Roskilde universitetsforlag (201 sider).

LPY3001 Kvantitativ metode

Christophersen, K. A. (2012). Databehandling og statistisk analyse. Oslo: Akademika.

Ringdal, K. (2013). Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode. Bergen: Fagbokforlaget.

Ulleberg, P., & Nordvik, H. (2001). Innføring i faktorteori og faktoranalyse. Trondheim: Tapir.

LPY 3002 Allmenn didaktikk

*Berg, K. (2013). Læringsledelse i møte med elevmangfoldet. I Engvik, G. mfl.: *Klasseledelse- for elevenes læring.* (s 199-215)

*Berg, K. (2013). Teachers' narratives on professional identities and inclusive education. *Nordic Studies in Education* (4). Vol 33, 269-283

Berg, K. & Collin-Hansen, R. (2012): *Opplæringsomsorg.* kap 1,3, 5 og 6

Dale, E.L. (2009) Læreplan i et forskningsperspektiv. Universitetsforlaget, kap 1,2 5,6

Dale, E.L. (2010) *Kunnskapsløftet. På vei mot felles kvalitetsansvar?* kap 1,3, 5 og 7

*Englund, Tomas (2007): Om relevansen av begreppet didaktik. *Acta Didactica Norge*, 2007

Gundem, B. B. (2011): *Europeisk didaktikk. Tenkning og viden.* Universitetsforlaget

Ohnstad: *Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar* (2010) kap 3-6

*Karseth, B. & Ulstrup Engelsen, B. (2007). Læreplan for Kunnskapsløftet- et endret kunnskapssyn? *Norsk Pedagogisk tidsskrift nr.5*, (s. 404-413) 2007

*Artikler med * blir lagt ut på itsl.*

LPY3003 Læring og sosialisering

Apple, M. W. (1995): *Education and power*. New York: Routledge. (160 sider)

Bernstein, B. (1977): *Class, Codes and Control*. Volume 3. London: Routledge and Kegan Paul Ltd. Chapter 6: Class and pedagogies: visible and invisible (s. xx-xx). (35 sider). (I kompendium).

Bernstein, B. (2000): *Pedagogy, Symbolic Control and Identity*. Maryland: Rowman and Littlefield Publishers, Inc. (S. xx-xxvi Democracy and pedagogic rights og Pedagogic Codes and Their Modalities of Practice, s. 3-24) (til sammen 28 sider) (I kompendium).

Freire, P. (1999): *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. Kapittel 1-3 (111 sider).

Hasan, R. (2005): *Language, Society and Consciousness*. London: Equinox Publishing Ltd. (chapter 8: Ways of Meaning, Ways of Learning: code as an explanatory concept og chapter 9: Reading Picture Reading: a study in ideology and inference (til sammen 40 sider). (I kompendium).

Haugen, C. R. (2011): Recontextualisations of Equitable Trainability: Background Knowledge in Teaching and Learning. (ca. 30 sider) (I kompendium)

Willis, P. (1977): *Learning to labour* (kapittel 2, side 11-51)(I kompendium)